

A Régiók Bizottsága véleménye – Közös stratégia kidolgozása a kulcsfontosságú alaptermőtechnológiákkal kapcsolatban

(2010/C 232/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- örömmel fogadja az Európai Bizottság kezdeményezését, a *Felkészülés a jövőre: közös stratégia kidolgozása a kulcsfontosságú alaptermőtechnológiákkal kapcsolatban* című közlemény (a továbbiakban: KAT-közlemény) kidolgozását;
- felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú szerepet játszanak a nagyközönséggel folytatott érdemi párbeszéd előmozdításában és a lakossági problémáknak a polgárokhoz közeli szinten való kezelésében;
- kéri, hogy vizsgálják felül az EU kutatási és technológiafejlesztési keretprogramját, és azt igazítsák jobban a kvv-k igényeihez, hogy azok könnyebben részt vehessenek az európai közös projektekben; valamint biztosítsanak több lehetőséget a kulcsfontosságú alaptermőtechnológiák regionális szintű fejlesztésére;
- arra ösztönzi a városokat és régiókat, hogy támogassák a tudástranszfert és az innovációt a tudományos alapoktól egészen az iparig, illetve javítsanak a kockázati tőke hozzáférhetőségén – a határokon átnyúló együttműködések számára is;
- újfent hangsúlyozza a keretprogram, a strukturális alapok és a nemzeti politikák közötti szinergiák jelentőségét a versenyképesség és kohézió szélesebb értelemben vett uniós célkitűzésének vonatkozásában;
- elismeri, hogy fontos az állami támogatás keretrendszerét felülvizsgálni az innováció szemszögéből, és kéri az Európai Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassa az ezzel kapcsolatos fejleményekről;
- támogatja az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, hogy hozzanak létre magas szintű szakértői csoportot, amelynek az lesz a feladata, hogy a kulcsfontosságú alaptermőtechnológiák tekintetében közös, hosszabb távra szóló stratégiát dolgozzon ki, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy már kezdettől fogva folyamatosan tájékoztassa a csoport körüli fejleményekről;
- rámutat, hogy az európai kutatási infrastruktúrák javarészt Nyugat-Európában találhatóak, és hogy e tekintetben kedvezőbb földrajzi eloszlást kellene ösztönözni;
- úgy véli, hogy a javasolt intézkedések a jelenlegi, KAT-közleménybeli megfogalmazásukban nem szolgáltatnak alapot semmilyen kifogásra a szubszidiaritás és az arányosság elveinek való megfelelésüket illetően.

Előadó:	Veronica DIACONU (RO/EPP), Gorgota polgármestere
Referenciaszövegek:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Felkészülés a jövőre: közös stratégia kidolgozása a kulcsfontosságú alaptermotechnológiákkal kapcsolatban COM(2009) 512 végleges a véleményben külön említésre kerül: A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak – Nanotudományok és nanotechnológiák: cselekvési terv Európa számára (2005–2009). Második végrehajtási jelentés (2007–2009) COM(2009) 607 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. örömmel fogadja az Európai Bizottság kezdeményezését, a *Felkészülés a jövőre: közös stratégia kidolgozása a kulcsfontosságú alaptermotechnológiákkal kapcsolatban* című közlemény (a továbbiakban: KAT-közlemény) kidolgozását;
2. megjegyzi, hogy ezek a technológiák a polgárok, az üzleti vállalkozások és a közigazgatási szervek számára egyaránt értékes eszközzé válhatnak, és hozzájárulhatnak a termékeknek és a közszolgáltatások minőségének a javításához;
3. örömmel fogadja az ezzel kapcsolatos további referenciákat és jelentéseket, mint például a *Nanotudományok és nanotechnológiák: cselekvési terv Európa számára (2005–2009)* című közleményt (a továbbiakban: „nano”-jelentés), amely a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák jövőbeli fejlesztése számára nyújt támogatást; egyúttal megjegyzi, hogy a KAT-közlemény a nanotechnológiákat az öt stratégiailag legfontosabb kulcsfontosságú alaptermotechnológia közé sorolja;
4. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú szerepet játszanak a nagyközönséggel folytatott érdemi párbeszéd előmozdításában és a lakossági problémáknak a polgárokhoz közeli szinten való kezelésében;
5. támogatja azt a KAT-közleményben javasolt elképzelést, hogy a közös stratégiai tervezés és demonstrációs projektek kapjanak fokozott hangsúlyt, valamint azt, hogy nemcsak az Uniónak és a tagállamoknak, hanem a régióknak is átgondoltabb és összehangoltabb megközelítést kellene alkalmazniuk;
6. örömmel fogadja a KAT-közleményben azt az említést, hogy a világszínvonalú innováció megteremtése és fenntartása érdekében, valamint egy adott régióban a tudás megszilárdításához elengedhetetlen, hogy a regionális innovációs klaszterek és hálózatok támogatásban részesüljenek;
7. nagy jelentőséget tulajdonít a kulcsfontosságú alaptermotechnológiáknak az EU nemzetközi versenyképessége és fenntartható fejlődése szempontjából; hangsúlyozza, hogy fokozni kellene a tagállamok és más európai régiók között a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjét; valamint fontosnak tartja, hogy a világszerte bevált gyakorlatok előnyeit ki kell használni;
8. újfent hangsúlyozza a keretprogram, a strukturális alapok és a nemzeti politikák közötti szinergiák jelentőségét a versenyképesség és kohézió szélesebb értelemben vett uniós célkitűzésének vonatkozásában;
9. elismeri, hogy fontos az állami támogatás keretrendszerét felülvizsgálni az innováció szemszögéből, és kéri az Európai Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassa az ezzel kapcsolatos fejleményekről;
10. támogatja az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, hogy hozzanak létre magas szintű szakértői csoportot, amelynek az lesz a feladata, hogy a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák tekintetében közös, hosszabb távra szóló stratégiát dolgozzon ki, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy már kezdettől fogva folyamatosan tájékoztassa a csoport körüli fejleményekről, ideértve az általuk végzett elemzéseket és az általuk megfogalmazott politikai ajánlásokat is;
11. egyetért a „nano”-jelentéssel abban, hogy az egészségügyi, biztonsági és környezeti szempontokat be kell építeni a nanotechnológiai fejlesztésbe, valamint eredményes párbeszédet kell kialakítani az érintett felek között;
12. elismeri, hogy alaposan felül kellene vizsgálni a meglévő európai szabályozást – amint azt az Európai Parlament kérte –, és összhangba kellene hozni annak rendelkezéseit a regionális szabályozással és előírásokkal, mivel a túlságosan sokféle szabályozás hátrányosan érintheti az európai régiók és tagállamok nemzetközi versenyképességét;
13. úgy véli, hogy a javasolt intézkedések a jelenlegi, KAT-közleménybeli megfogalmazásukban nem szolgáltatnak alapot semmilyen kifogásra a szubszidiaritás és az arányosság elveinek való megfelelésüket illetően;

A kulcsfontosságú alaptermotechnológiák hatása a versenyképességre és az innovációra

14. hangsúlyozza, hogy a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák a gyakorlati alkalmazások fontos alapját képezik, fontos szerepet tölthetnek be az új európai innovációs tervben, és bennük rejlik a lehetőség, hogy javítsák az életminőséget és a versenyképességet az európai régiókban;

15. elismeri, hogy a versenyhelyzetre irányuló folyamatos figyelem mellett fontos megjegyezni, hogy Európa jóléte a jövőben egyre jobban függ az ágazatokon átnyúló tevékenységektől; ⁽¹⁾

16. megjegyzi, hogy ha egy adott tudásterület alkalmazásainak széles skáláját több innovációs láncon belül ösztönözzük, az új munkahelyeket teremthet valamennyi szinten, és gondoskodik arról, hogy az ismeretek a régiókon belül maradjanak; ⁽¹⁾

17. kéri, hogy vizsgálják felül az EU kutatási és technológia-fejlesztési keretprogramját, és azt igazítsák jobban a kkv-k igényeihez, hogy azok könnyebben részt vehessenek az európai közös projektekben; valamint biztosítsanak több lehetőséget a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák regionális szintű fejlesztésére;

18. elismeri, hogy Európa vonzereje az erre a területre irányuló ipari beruházásokat illetően már most csökkenőben van;

A kulcsfontosságú alaptermotechnológiák társadalmi vonatkozásai

19. elismeri, hogy fontos lenne – amint azt a KAT-közlemény is említi – bővíteni a nagyközönség kulcsfontosságú alaptermotechnológiákkal kapcsolatos ismereteit, illetve proaktív megközelítést kialakítani, azaz olyan fórumot biztosítani az érdekelteknek, ahol megbeszélhetik felmerülő aggodalmaikat és félelmeiket, valamint ahol mindenki tájékoztatást kaphat az új technológiák előnyeiről és a velük kapcsolatos kockázatokról;

20. emlékeztet arra, hogy alaposan meg kell érteni és el kell magyarázni az új technológiákkal kapcsolatos előnyöket és kockázatokat – amint azt az RB már korábbi véleményeiben ⁽²⁾ is kifejtette, valamint szükség esetén kutatást kell végezni annak jobb megértése végett, hogy a várt haszonhoz képest milyen lehetséges kockázati tényezőkkel kell számolni;

21. e tekintetben örömmel fogadja, hogy az Európai Etikai Csoportnak megerősített szerep jut a bio- és nanotechnológiákkal kapcsolatos lehetőségekről és kockázatokról szóló érdemi párbeszédben;

22. egyetért azzal, hogy a társadalmi elvárások és aggályok kezelése fontos, amint azt a „nano”-jelentés és kísérődokumentumai is említik;

23. az EU és a nemzeti és regionális szint közötti együttműködés előmozdítására biztat etikai és társadalmi-gazdasági kérdésekben;

24. úgy véli, hogy az EU-nak európai „társadalmi innovációs munkacsoportot” kellene felállítania, amely nem választható el az európai iparpolitikától, sőt szerves része annak; ⁽¹⁾

25. felkéri a tagállamokat, hogy összehangoltan és régióikat bevonva döntsenek innovációs politikáikról, illetve azokról az intézkedésekről és eszközökről, melyekkel a régiók fejlődését akarják ösztönözni. Mindezt úgy, hogy a politika révén elért eredmények vegyék figyelembe a helyi és regionális szint igényeit is; ⁽³⁾

⁽¹⁾ CdR 39/2006 fin.

⁽²⁾ CdR 174/2007 fin.

⁽³⁾ CdR 283/2008 fin.

26. üdvözlözi, hogy az Európai Bizottság a kereskedelempolitika és a kétoldalú megállapodások keretében tenni kíván annak érdekében, hogy véget vessen a harmadik országokban alkalmazott, meg nem engedhető szubvenciók gyakorlatoknak, ezáltal pedig a szubvenciók versenynek. Amennyiben a harmadik országok nem készek erre, az EU-nak és a tagállamoknak hatékony intézkedésekkel kell megvédeniük mind technológiai, mind gazdasági érdekeiket, hogy biztosítsák a kulcsfontosságú technológiák és velük együtt a tudásalapú gazdaság Európában maradását;

Infrastruktúra és kohézió

27. kéri, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt regionális és helyi szinten a felvilágosításra és az infrastruktúrafejlesztés ösztönzésére, mivel ezek a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák fejlesztésének és alkalmazásának nélkülözhetetlen elemei;

28. rámutat, hogy az európai kutatási infrastruktúrák javarészt Nyugat-Európában találhatóak, és hogy e tekintetben kedvezőbb földrajzi eloszlást kellene ösztönözni;

29. elismeri, hogy európai szintű keret kidolgozására van szükség ahhoz, hogy a kutatási infrastruktúrák hatékonyabban működhessenek, és megszűnjenek a nemzetközi kutatás előtt tornyosuló akadályok;

30. arra biztat, hogy külön vegyék figyelembe az európai területi együttműködési csoportosulást mint másik lehetséges jogi eszközt az európai szintű kutatási infrastruktúrák kiépítéséhez;

31. kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok jelentőségét a közös kutatási programok előmozdításában: ezek a szervek a regionális kutatási és innovációs stratégiák kialakításának kulcsszereplői, számos kutatóintézetet ők igazgatnak, valamint támogatják az innovatív környezeteket;

32. azt javasolja, hogy a strukturális alapokon belül vezessenek be új ösztönzőket a kutatás és az innováció támogatására, többek közt a kutatási és innovációs befektetési projektek számára kedvezőbb, differenciált támogatási hányadokkal;

33. arra ösztönzi a városokat és régiókat, hogy támogassák a tudástranszfert és az innovációt a tudományos alapoktól egészen az iparig; javítsanak a kockázati tőke hozzáférhetőségén – a határon átnyúló együttműködések számára is –, és szabadalmaztatáskor, illetve a szabadalmak hasznosítása során támogassák azokat, akik a technológiai találmányokat felhasználják.

34. hangsúlyozza a kohéziós politikának a régiókban folyó innovációs tevékenységek támogatásában játszott különleges szerepét;

35. megjegyzi, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) üzleti inkubátorok és tudományos parkok finanszírozása révén pénzügyi támogatást tud nyújtani a készségek fejlesztéséhez, valamint az oktatási struktúrák és rendszerek fejlesztéséhez és korszerűsítéséhez, ezáltal elősegíti a kkv-k és az egyetemek közötti kapcsolatokat;

A kkv-k részvételének javítása az állami–magán partnerségekben

36. újfent hangsúlyozza, hogy az európai iparpolitikában több figyelmet kellene fordítani a nagy-, a közép- és a kisvállalkozások, különösen pedig a kkv-k és a kutatóközpontok közötti kölcsönhatásra; ⁽⁴⁾ és kiemeli, hogy a képzett munkaerő rendkívül jelentős szerepet játszik ebben a kölcsönhatásban, valamint az ipar regionális szintű megerősítésében;

37. emlékeztet arra, hogy a közintézmények és a magánszektor közötti együttműködés alapvető, ezen belül kiemelten fontos az egyetemek és más felsőoktatási intézmények, valamint a kutatási intézmények bevonása; ⁽⁵⁾ és megjegyzi, hogy az egyetemi tanterveket fontos összekapcsolni egy adott régió munkaerőpiaca számára releváns technológiákkal, hogy a tudás helyben maradjon, és ezáltal növekedjen a régió versenyképessége;

38. jelentős változást sürget a strukturális alapok regionális felhasználásában annak érdekében, hogy az elsősorban a kutatás és az innováció keresleti oldalát ösztönözze, és a felhasználókra épülő és nyílt innovációt mint regionális potenciált támogassa; ⁽⁶⁾

Fejlesztések egyes konkrét ágazatokban

39. elismeri, hogy a termékek és piacok ugrásszerű, látványos innovációja néhány ágazatban már megmutatkozik: például az élelmiszer- és gyógyszeriparban (élettudományokkal kapcsolatban), az orvosi biotechnológiában, a gépjárműiparban és a csúcstechnológiájú rendszerekben; ⁽⁴⁾

40. rámutat, hogy a biotechnológia az egészségügy, valamint az élelmiszerek és takarmányok terén történő alkalmazásokon túlmenően a vegyiparban is jövőképes lehetőségeket kínál; ⁽⁷⁾

41. kéri, hogy dolgozzák ki a különböző mezőgazdasági gyakorlatok együttélésének módját, nemcsak a jó gazdálkodás érdekében, de a szomszédos gazdák közötti toleráns és kölcsönös bizalmon alapuló információcserre, koordináció és együttműködés érdekében is; ⁽⁷⁾

42. örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság a modern biotechnológia fejlődő országokban való biztonságos és hatékony hasznosítására, valamint ezen országok kockázatfelmérési és -kezelési kapacitásainak támogatására irányuló tevékenységeket folytat a fejlődő országok genetikai erőforrásainak megőrzése és fenntartható hasznosítása érdekében; ⁽⁷⁾

43. aláhúzza, hogy a nanotechnológiákhoz ki kell fejleszteni a biztonságosság megfelelő kiértékelésének módszertanát, és megfelelő politikai és szabályozási keretet kell létrehozni, mielőtt újabb termékek jelennének meg a piacon;

44. hangsúlyozza, hogy elsőbbséget kell tulajdonítani a technológiák fenntarthatóságára vonatkozó szilárdabb értékelési rendszer kidolgozásának, külön figyelmet fordítva a korai fejlesztési szakaszra jóval azelőtt, hogy a termék már forgalmazható állapotba kerülne; emellett megjegyzi, hogy ez végeredményben a kockázatértékelésre és -kezelésre, illetve a társadalmi hatások vizsgálatára irányuló független módszertani keretek kialakításához vezethet;

45. szükségesnek ítéli, hogy elsősorban technológiai szempontból erősítsék meg az Európai Bizottság valamennyi szervezeti egységének előrettekintő funkcióját az újonnan felmerülő kérdések korai azonosításának érdekében. Meg kell vizsgálni a jogalkotás és a szakpolitika helytállóságát, koherenciáját és hatékonyságát, végrehajtását, valamint társadalmi és gazdasági hatásait. ⁽⁷⁾

Kelt Brüsszelben, 2010. április 14- én.

*a Régiók Bizottsága
első alelnöke*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽⁴⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁵⁾ CdR 263/2007 fin.

⁽⁶⁾ CdR 39/2006 fin.

⁽⁷⁾ CdR 174/2007 fin.